

Sygn. akt IX U 948/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2019 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Łącka
Protokolant:	Joanna Metera

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2019 r. w Rybniku

sprawy z odwołania J. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zwrot nienależnie opłaconych składek

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 17 maja 2019 r. Znak (...) / RKS- (...) / AL (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do zwrotu nienależnie opłaconych składek w kwocie 1.485,75 zł (jeden tysiąc czterysta osiemdziesiąt pięć złotych 75/100).**
- 2. zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 270,00 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.**

Sędzia

Sygn. akt IX U 948/19

1.Uzasadnienie

Decyzją z 17 maja 2019r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, odmówił ubezpieczonej, J. P. (P.), zwrotu nienależnie opłaconych składek w kwocie 1.485,75zł, gdy prawo do zwrotu tych składek uległo przedawnieniu. Organ rentowy powołał się na treść art. 24 ust. 6g ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ubezpieczona w odwołaniu od decyzji domagała się jej zmiany i przyznania prawa do zwrotu nienależnie opłaconych składek w kwocie 1.485,75zł oraz zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu ubezpieczona wskazała, że przed marcem 2019r. nie była zawiadamiana przez organ rentowy o istnieniu nadpłaty w kwocie 3.816,62zł, jak i z czego konkretnie nadpłata ta wynika. Dodała, że informacja ta nie wynika także z zaskarżonej decyzji. Ubezpieczona podniosła, powołując się na orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, że termin początkowy biegu terminu przedawnienia nienależnie opłaconych składek to data otrzymania od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadomienia o kwocie nienależnie opłaconych składek.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy dodał, że wbrew twierdzeniom odwołującej, wskazał w zaskarżonej decyzji, w jakich pismach ubezpieczona była poinformowana o kwocie nienależnie opłaconych składek.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona, prowadząca działalność gospodarczą, (...) złożyła w organie rentowym wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek.

Organ rentowy, po rozliczeniu konta ubezpieczonej, na (...), stwierdził na koncie nadpłatę z tytułu nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i Funduszu Pracy w łącznej kwocie 3.107,84zł. W tym samym dniu ubezpieczonej została zwrócona nadpłata z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 1.622,09zł, o czym ubezpieczona została poinformowana zawiadomieniem z 01.04.2019r., w którym organ rentowy wskazał także, że prawo do zwrotu pozostałej nadpłaty – w kwocie 1.485,75zł – uległo przedawnieniu.

Organ rentowy w piśmie z 30.04.2019r. poinformował ubezpieczoną, o nadpłatach, których prawo do zwrotu uległo przedawnieniu zgodnie z art. 24 ust. 6g ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych: 328,78zł z 10.09.2010r., 559,49zł z 08.10.2010r. i 559,49zł z 09.11.2010r. – prawo do ich zwrotu uległo przedawnieniu 01.01.2017r. oraz 37,99zł z 08.11.2013r. – prawo do zwrotu uległo przedawnieniu 09.11.2018r.

Organ rentowy pierwsze zawiadomienia o kwotach wynikających z nadpłat z tytułu składek wysłał ubezpieczonej pismami z 10 lutego 2017r. oraz 5 kwietnia 2017r., w której informował ubezpieczoną o kwocie nienależnie opłaconych składek w kwocie 556,39zł, powstałej po sporządzeniu z urzędu korekt dokumentacji rozliczeniowej ZUS DRA za okres 11/2009-10/2011 bez wykazania składek na Fundusz Pracy.

Następni organ rentowy 14.09.2018r. sporządził dokumentację rozliczeniową – korygujące deklaracje rozliczeniowe dla ubezpieczonej za 05/2003r., 11/2005r., 3/2006r. -11/2007r. na podstawie pisma z 14.08.2018r. ustalającego obowiązek ubezpieczenia odwołującej w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

W piśmie skierowanym do ubezpieczonej, o znaku (...) -2018, organ rentowy załączył ubezpieczonej informację o rozliczeniu wpłat według stanu na 31.12.2018r., z której wynikała kwota nadpłaty na ubezpieczenia społeczne – 2.110,02zł oraz na ubezpieczenie zdrowotne – 997,82zł. Organ rentowy wskazał w tym piśmie, że nadpłatę zaliczy na poczet bieżących należności, chyba że zostanie złożony wniosek o jej zwrot.

Ubezpieczona (...) złożyła w organie rentowym wniosek o zwrot nienależnie opłaconych składek i w rozpoznaniu wniosku wydał zaskarżoną decyzję.

Powyższe ustalił Sąd na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach ZUS oraz załączonych przez ZUS do pisma z 8.08.2019r deklaracji korygujących i wyliczenia wpłat dokonanych należności z tytułu składek od ubezpieczonej k. 26-61 a.s.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonujący, kompletny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy kwota nienależnie opłaconych przez ubezpieczoną składek w kwocie 1.485,75zł, powinna zostać zwrócona odwołującej, czy też prawo do zwrotu uległo przedawnieniu jak twierdzi organ rentowy.

Zgodnie z art. 24 ust. 6a ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. 2019, poz. 300 ze zm.) nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku - na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek, z zastrzeżeniem ust. 6c, 8 i 8d.

Ust. 6b. Zakład zawiadamia płatnika składek o kwocie nienależnie opłaconych składek, które zgodnie z ust. 6a mogą być zwrócone, chyba że nie przekraczają wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym.

Ust. 6c. Po stwierdzeniu, że składki zostały nienależnie opłacone, płatnik składek może złożyć wniosek o ich zwrot.

Ust.6d. Nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 6c.

Ust. 6g. Nienależnie opłacone składki ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia:

- 1) otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 6b;
- 2) opłacenia składek, w przypadku braku zawiadomienia, o którym mowa w ust. 6b.

Zdaniem Sądu termin przedawnienia w niniejszej sprawie należy liczyć od daty zawiadomień kierowanych przez organ rentowy do ubezpieczonej o kwotach nienależnie opłaconych składek. Pierwsze takie zawiadomienia organ rentowy kierował do ubezpieczonej w 2017r., zatem, skoro zaskarżona decyzja została wydana w 2019r., to nie upłynął 5-letni okres przedawnienia. Natomiast nie ma podstaw, by termin przedawnienia liczyć od daty opłacenia składek.

Tut. Sąd podziela stanowisko orzecznictwa sądowego, zgodnie z którym przepis art. 24 ust. 6g pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych odnosi się wyłącznie do tych składek, co do których, z uwagi na wartość, zakład nie ma obowiązku dokonywania zawiadomienia. Obowiązkiem organu rentowego, wynikającym z art. 24 ust. 6b ustawy, jest zatem zawiadomienie płatnika składek o kwocie nienależnie opłaconych składek, które zgodnie z ust. 6a, mogą być zwrócone. Jediną okolicznością zwalniającą jest wysokość składek podlegających zwrotowi, która nie przekracza wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 15.11.2018r., III AUa 103/18, LEX nr 2638830).

Jak nadto wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 8 września 2015 r. (I UK 405/14, LEX nr 1809869) w sytuacji wydania przez organ rentowy zawiadomienia, o którym mowa w art. 24 ust. 6g pkt 1 u.s.u.s. nie ma zastosowania art. 24 ust. 6g pkt 2 tej ustawy bowiem ustawą z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw określono wyraźnie termin początkowy biegu terminu przedawnienia nienależnie opłaconych składek, przyjmując, że będzie to albo data otrzymania od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zawiadomienia o kwocie nienależnie opłaconych składek (art. 24 ust. 6g pkt 1 u.s.u.s.), albo - w razie braku takowego zawiadomienia - dzień opłacenia składek (art. 24 ust. 6g pkt 2 u.s.u.s.). Ratio legis wskazanych przepisów miało na celu między innymi umożliwienie zwrotu nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w sytuacji, gdy żądanie zwrotu nadpłaconych składek jest wynikiem prawomocnego orzeczenia stwierdzającego brak podstawy do opłacenia składek.

Skoro organ rentowy uznał (w piśmie z 30.04.2019r.), że okres przedawnienia zwrotu nienależnie zapłaconych składek upłynął w 2017r. i w 2018r., to musiałby wykazać, że w 2012r. i w 2013r. skierował do ubezpieczonej zawiadomienie o kwocie nienależnie opłaconych składek, czego organ rentowy w niniejszym postępowaniu z pewnością nie wykazał.

W tej sytuacji Sąd, na podstawie powołanych przepisów, mając na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego oraz orzecznictwo sądów powszechnych, z mocy art.477¹⁴ §2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do zwrotu nienależnie opłaconych składek w kwocie 1.485,75zł.

W pkt 2 wyroku Sąd orzekł o kosztach zwrotu zastępstwa procesowego z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §9 ust.2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015, poz. 1800).

sędzia